

NEW ZEALAND nyt

Nyhedsbrev nr. 4

21. februar 2009

Indhold:

Milford Sound, Southern Scenic Route,
Dunedin, Oamaru

Tirsdag d. 17. februar 2009. (Kjesten)

Vi havde ganske mod reglerne overnattet på parkeringspladsen ved informationscentret (No overnight camping). Da vi købte billetterne til dagens sejltur, havde den rare dame sagt, at ganske vist måtte man ikke, men mange gør det. Jeg var oppe før syv og gjorde mit morgentoilette på det offentlige toilet (helt OK). Ved camperen mødte jeg 3 stk. Kea, som nysgerrigt kiggede sig omkring. Kea er verdens eneste bjergpapegøje, som med sin nysgerrighed kan gøre livet surt for mennesker - bl.a. elsker den sko, og hvis de ikke passer, så gnaver den dem bare til. Den elsker bl.a. også vinduesviskere. Bent nåede at fotografere én med sin telefon.

Vi skulle ikke have så meget morgenmad, da vi havde købt billetter til den første afgang til en sejltur på Milford Sound (som er en fjord), som inkluderede morgenmad. Vi sprang Shuttle bussen over og vandrede ud til skibet. Flemming havde været lidt bekymret aftenen før, da der var meget lavvande, og ligeledes om det ustyrligt smukke vejr skulle fortsætte. Begge bekymringer var unødige. Det var

fuldstændig klart solskin. Vi fik senere at vide, at det var én af de ganske få dage om året med så smukt et vejr. Det regner ca. 200 dage om året i Milford - ca. 8 m.

Vel ombord forsynede vi os ved morgenbordet og fandt en plads på øverste etage af skibet. Der var i øvrigt ikke mange mennesker med. Det var rart. Der blev fotograferet på livet løs i de smukke omgivelser med den smalle fjord i bunden af de høje bjerge (højeste bjerg: Mitra Peak er 1962 m højt - nogen mener, den ligner en bispehue). Milford Sound er for øvrigt så dybt, at skibe ikke kan ligge for anker. Vi sejlede helt ud til det Tasmanske

hav, hvor der er ca. 2.000 km til Australien. Bent og Merete var i NZ for 3 år siden, og dengang var de også på sejltur på Milford Sound, dengang i meget overskyet vejr. Derfor oplevede de også mange flere flotte vandfald. Vi blev fortalt, at ca. 3-4 timer efter regn, kom der god gang i vandfaldene.

I tilknytning til sejlturen på fjorden havde vi købt billetter til undervands-observatoriet. Vi kom 10,5 m ned under havets overflade i en cirkelformet "kuppel", hvor det nu var menneskene, der var i akvariet. Der var frit udsyn til havets fisk, planter og koraltræer. Det var en meget spændende oplevelse. Jeg kender ikke navnene på alle de smukke fisk. Der var bl.a. én, der havde camouflage-"tøj" på. Et eksempel på de meget store tangplanter var der også. Detaljeret forklaring må I få senere, da der er mere at fortælle om den dag.

Tilbage i Milford skulle vi se de billeder, der blev taget ved ombord-stigning. Flemmings og mit var ganske skrækkeligt, men Bent og Merete var smukke på deres. De købte derfor en lille mappe med CD med billeder fra sejlturen plus andet info-materiale. Jeg brugte så ret mange penge på flotte postkort og frimærker. I kan se billedet på hjemmesiden

<http://www.redboats.co.nz>

rbms902177098733 (Kode til Bent og Meretes foto) muligvis kan **rbms902177098734** give adgang til billedet af Kjesten og Flemming.

Newzealænderne er ret smarte. De laver små strips med 5 stk. frimærker til internationale postkort - med flotte NZ-motiver, og dem har vi efterhånden købt mange af til postkortene.

Efter denne gode sejltur, hvor vejret holdt hele vejen, måtte vi samme vej tilbage. Vi gjorde igen holdt ved Mirror Lakes for at afklare, om der var mere spejl i den i dag. Men nej, man skal nok komme ret tidligt på dagen. Her var dog stadig smukt, og da der efterhånden var blevet stor hul i vore maver her ved 14-tiden, blev brødet fundet frem til frokost.

Vi var nu kommet så langt ned i lavlandet, at vi igen mødte mange marker med får. Ved Te Anau skulle der fourageres, da vi var gået tom for næsten alting. En lille tur ad hovedgaden inspirerede Merete og mig til at købe lidt jade, hvorefter vi fandt en campingplads bl.a. for at lade batteriet op på bilen. Vi fik en plads på Lake View Camping med udsigt til sø og bjerg, så der var dømt afslapning ved 18-tiden i solen med kold øl og vand samt postkortskrivning i den dejlige varme aftensol.

Der blev dog også arbejdet den aften: tøj blev vasket og tørret - igen konstaterede vi, at tørring af tøj er ret dyr her i NZ. Bent fik færdigredigeret nyhedsbrev nr. 3 med billeder,

men da kontoret var lukket efter kl. 22 til betaling af trådløs internetforbindelse, måtte vi udsætte udsendelsen til næste dag. Vi fik dog lige kigget på dagens høst af fotos, men der blev ikke tid og energi til kortspil.

Endnu en oplevelsesrig dag i New Zealand var til ende, og både Flemming og jeg er glade for at vi tog med til dette smukke land med så mange forskellige facetter.

Onsdag d. 18. februar 2009. (Bent)

Vi stod op til en morgen med gråvej, ikke regn, men alligevel lidt tvivlsom udsigt til at få solen at se i løbet af dagen. Vi spiste morgenmad, og fik klaret de sidste oprydninger efter gårsdagens aktiviteter og sluttelig afsendelse af nyhedsbrev 3 til vores kære læsere (ca. 75 i alt) som åbenbart ivrigt følger med i vores lille udflugt. Vi tog derefter huset på nakken og trillede hen til den nærtliggende Te Anau Wildlife Garden. Denne have med fugle fra den New Zealandske natur virker yderligere afdanket i forhold til sidste gang, Merete og jeg var forbi, flere af burene er ikke beboede, og kun enkelte fugle er synlige.

Vi satte kurs ud af byen mod Bluff, det næsten sydligste punkt i New Zealand. Vi valgte, måske grundet vores megen bjergkørsel dagen før til Milford Sound, at tage hovedvejen via Lumsden til Bluff. Men halvvejs fortrød vi den magelige løsning, det var simpelthen for kedeligt, det var ikke anderledes end at køre rundt i Danmark. Vi stak derfor 90% af fra kursen og kørte via Hundred Line Road East, og et par andre veje til Riverton, en by ved sydkysten, hvor husene er blandt de tidligst opførte siden New Zealand blev opdaget af europæerne. Desværre var disse bevaringsværdige bygninger udnyttet til forretninger, og er der noget forretningsindehavere er ligeglade med, så er det bygningers oprindelige udseende, det er vigtigere med reklameskilte og navneskilte. Lidt ærgerligt, men det lykkedes til gengæld hurtigt for Kjesten og Merete at spore butikkerne med Pauaskaller. Der blev flittigt handlet, og måske er der læsere af dette nyhedsbrev, der bliver taknemmelig for det. Vi kørte ud syd for byen, hvor vi fandt udsigt til Stewart Island, også en del af New Zealand. Ved denne udsigt nød vi dagens frokost.

Vi fortsatte derefter via Invercargill til Bluff. Invercargill er en større by. Den er meget langstrakt, og bygningerne minder i stil meget om en Western-by, lave bygninger, højst 2 etager, og med høj facade til gadesiden, nogle af dem med terrasse på taget. Hovedgaden var besynderligt udsmykket med guirlander, nogle af dem orange, og indimellem med nisser og snemænd, gud ved hvornår de holder jul i den by.

Vi kom til Bluff ved 16 tiden og handlede ind i et lille supermarked, kørte videre mod kysten. Vi kom forbi hvor Paua Shell huset havde ligget (huset vi skrev om i nyhedsbrev 1

fra Christchurch). Nok var huset flyttet, men et nyt var faktisk bygget i stedet. Vi forstod på en dame i Pauabutikken i Riverton, at mange lokale hernede syntes, det var synd, nærmest forbryderisk, at man havde flyttet dette stykke kulturhistorie til Christchurch, og at et barnebarn var blevet temmelig velhavende!

Ved Bluff kørte vi helt ned til The Stirling Point ved verdens ende. Der står en skilteskov med afstandsangivelser til London, Sydpolen, Tokyo og andre større steder. Og til Cape Reinga (New Zealands absolut nordligste punkt, - hvad vi nok skal få at føle indenfor de næste 3 uger) er der 1401 km i luftlinie.

Vi drak eftermiddagskaffe lidt sent ved Bluff, og efter et lille møde i vores camper blev vi enige om at fortsætte ad The Southern Scenic Highway mod Dunedin. Vi måtte tilbage via Invercargill og østpå. Vi blev omringet af et større cykelhold, som måske var ude på den

ugentlige træning. Camperen begyndte at signalere tørstig, noget man bestemt ikke skal ignorere i dette land. En tyve kilometer derefter kørte vi ind på en meget lille tankstation, Den så meget lukket ud, betalingsautomaten var groet til i spindelvæv, og standeren så i øvrigt ud til at være slukket. Vi måtte videre, lidt spændende for i dette land kan der godt være langt mellem tankstationerne.

Et kvarters tid senere kom vi endelig til en by, hvor der ifølge vores kort skulle være en tank. Vi var kørt forbi, hvorefter Merete råbte fra bagsædet, at der vist var noget, der lignede en tankstander bag noget læhegn og buske. Godt opdaget, det lykkedes os at få frisket camperen op, og i øvrigt var tankpasseren meget oplysende omkring vores muligheder for oplevelser i naturen i dette område.

Da det var meget sent, valgte vi at følge hans anvisninger til at køre til fyrtårnet ved Waipapa Point, hvor der skulle være mulighed for at se søløver. Og ganske rigtigt, efter 4 kilometer rumlen på grusvej à la gammeldags vaskebræt kom vi frem til dagens mål, og belønnet blev vi. Lige nedenfor vores camper tumlede nogle enkelte søløver sig på stranden. Aldrig har vi været så tæt på disse store søløver i naturen. Vi havde så travlt med at komme ned på stranden for at se søløverne, at vi

efterlod bilen ulåst - og med nøglerne i. UPS! Vi spiste aftensmad kl. 21:30, lidt grøntsager fra frys og balsamicobrød med New Zealandske lammekoteletter, med passende New Zealandsk rødvin og solnedgang. Vi glæder os til at vågne op i morgen, forhåbentlig til en

større larm fra brølende søløver fra stranden.

Torsdag d. 19. februar 2009. (Kjesten)

Flemming var oppe på et tidspunkt og hælde vand fra, og han blev vist foreviget af lys fra det nærliggende fyrtårn. Ca. kl. halv otte vågnede vi og kunne se ud på 3 stk. søløver på stranden. Efter morgenmad gik vi en tur på stranden for både at kigge lidt nærmere på søløverne og strandskaderne, samtidig med at vi forsøgte at støvsuge stranden for spændende skaller.

Ca. halv elve kørte vi fra vores særdeles spændende overnatningssted ad grusvej, og jeg skal hilse at sige, at når man kører i camper, så er det ikke uden betydning, om det er grus- eller asfaltvej. Vejen førte os til Curio Bay, hvor der ved lavvande er muligt at se forstenet træ, og vi mødte også et par af de guløjede (truede) pingviner. I Waikawa gjorde vi senere stop ved det lille museum og kiggede også på den lille mini-kirke. Vores frokost blev fish-and-chips indkøbt ved den lille vogn i det lille samfund. Her så vi for øvrigt også en speciel NZ-fugl, Pukeko. De 3 af os havde ikke været ved

Niagara Falls i USA, og nu havde vi muligheden. Det viste sig blot, at Niagara Falls i Catlins i NZ er opdøbt af en meget morsom person, som tidligere havde set den amerikanske udgave. Det var meget lille. Ad endnu en lille vej kørte vi i Catlins området - nu til McLeans vandfaldene. Vi kørte først 10 min. på grusvej, og helt utroligt kunne Flemming tage sig en ordentlig morfar på den skrumplende tur. Derefter gik vi ca. 20 min. gennem endnu en spændende regnskov og kom til et ganske flot og højt vandfald. Vi gik ret langt ud i det, og det var vist kun muligt, da der ikke var kommet så meget regn på det seneste.

Vi havde ikke fået nok af at gå, så ganske kort efter vandfaldet, fandt vi en vej til Cathedral Caves, nogle store huler ved sydkysten. Det er kun muligt at komme ind til disse huler ved lavvande, men vi var heldige, at de netop var åbnede. For at komme ned til stranden gik vi ca. et kvarter igennem endnu en regnskov. Og jeg må sige, efter ca. en uge på NZ har jeg fået et andet indtryk af bregner. Der er så mange forskellige arter, og så er de HØJE med træ-agtige stammer. Den meget flotte strand førte os til to meget store huler. Vi troede, der var lavvande, men pludselig blev Bent, Merete og jeg overfaldet af en ordentlig skylle, så sko og strømper blev lidt våde. Nå pyt. Selv om det ikke havde

været det bedste vejr med sol i dag, så var det ikke koldt. Og vi var i hvert fald ikke kolde, da vi kom op på p-pladsen igen efter et kvarters hurtig gang ad en stejl skovvej efter endnu en dejlig oplevelse.

Nu er vi kommet til Dunedin og har fundet en STOR campingplads, ikke af de mest charmerende, men den ligger perfekt for morgendagens planer og har de rigtige faciliteter. Vi har igen hygget os med stearinlys, aftensmad og rødvin.

Nu om lidt skal vi se billeder fra to dage med meget forskellige natur-oplevelser.

Fredag d. 20. februar 2009. (Bent)

Fredag blev billedfremvisningen aflyst, dette af to årsager - den første skyldes nok vejret, det indbød overhovedet ikke til at tage kamaraer ud af beskyttelsestaskerne, og for det andet blev dagen temmelig afstumpet, inden vi fandt camperplads for natten.

Vi kørte fra Dunedin Holiday Park efter vores sædvanlige morgenrutiner og kørte ad den meget snørklede vej ud til Taiaroa, på halvøen øst for Dunedin.

Alleryderst på halvøen ligger Royal Albatros centeret, et kommercielt center i dag, men oprindeligt et sted hvor man har kæmpet en lang sej kamp for at få albatrosserne til at yngle i New Zealand. I 1914 - 1919 kom de første albatrosser til området, de første æg blev fundet i 1920. I dag er der ca. 120 fugle, deraf ruger ca.

20 par. Vi kunne fra udsigtpunktet se 4 fire

fugle, der rugede, og nogle stykker der hele tiden kredsede rundt i luften. Albatrosserne er dygtige svævere, den eneste fugl med to-ledet vinge. Den basker ikke med vingerne, dens muskler er ikke udviklede til det, i stedet holder den vingerne strakt helt ud og benytter sig af opdrift skabt af vinden mod de høje bølger på havet. Den kan holde sig i luften i dagevis, den menes at kunne sove i luften. Fuglene ved Dunedin ringmærkes med GPS udstyr, og på baggrund af registreringer derfra mener man, at de flyver Antarktis rundt, inden de cirka et år senere vender tilbage til Dunedin. Hunnen lægger eet æg på 500 gram (måske jeg skal have rettet min opskrift på æggepandekage). Begge forældre skiftes til at ruge, måske 2 til 8 dage ad gangen, i alt ruges der 11 uger. Derefter skiftes forældrene til

at hente mad, op til 2 kilo en 3-4 gange om ugen. I alt går der næsten 1 år fra ægget er lagt, til ungen selv prøver vingerne af. Efter en kort test stikker den færdigudviklede fugl til havs og vender først tilbage efter en 3-6 år til havs for at finde en mage og stifte en ny generation.

Albatros Fakta: Vingespænd 3 meter, bliver op til 70 år gammel, flyver op til 115 km/t. vægt 6-7 kg.

Vejret var startet overskyet men tørt fra morgenstunden, efter besøget ved albatrosserne regnede det i stænger. Vi valgte at bure os inde i camperen et par timer, tage lidt frokost og se om ikke vejret kunne komme på andre tanker. Vi kørte derfra gennem Dunedin by, en af de større byer på sydøen, men grundet vejret og med risikoen for parkeringsbøder i baghovedet (et minde fra vores sidste New Zealandstur) tyggede vi os roligt gennem storbyen. End ikke et blik på verdens stejleste gade, som ligger i Dunedins nordlige bydel tog vi os tid til.

Vores næste stop var Moeraki Boulders, et meget mystisk fænomen ca. 80. kilometer nord for Dunedin. Helt nede ved kysten, lige for foden af lerskrænterne, popper nogle stenagtige kugler på 1 til 2 meters diameter ud af leret. For ikke at læseren nu skal tro, at vi gik rundt i livsfare ved disse poppende stenlugler, vil jeg ile med at forklare, at denne proces måske tager snesevis af år. Der ligger vel ca. 30 af disse kugler på stranden, nogle hele, og andre er revnede, flere i småstykker. Havet gør sit til at få ryddet op her. På

trods af at vi havde garderet os med regntøj, holdt vi ikke til at være på stranden ret længe. Efter strandbesøget indvaderede vi den stedlige souvenirbutik, vi undskyldte meget vores snavsede fodtøj overfor ekspeditricen, men et blik på gulvtæppet afslørede, at vi bestemt ikke var dagens første kunder. Tro mig, Merete og Kjesten har undersøgt markedet for possum trøjer indgående den sidste uges tid, nu er der udsigt til at vi får mere tid tilovers til naturoplevelser, de fandt nemlig begge den possum, de bestemt måtte eje. Det er nogle fantastisk varme trøjer. Merete købte een på sidste New Zealandstur, hun har næsten brugt den hver dag i 3 år, så den trænger til udskiftning. En trøje hvert tredje år vælter næppe budgettet, når man ser bort fra rejseudgifterne. Det skal nævnes, at possum er et lille pelsdyr på 3-4 kg, som for en del år siden blev importeret til NZ, men nu har de 1.000 formeret sig uhyggeligt til 70 mill. eksemplarer. Hvert år æder disse 21.000 t vegetation og æg, og er en alvorlig trussel mod naturen. I et forsøg på at minimere den

hærgende bestand, har man fundet ud af at udnytte dyret bl.a. ved at blande dens meget bløde pels med merino-uld og dermed få slidstærke og lette, men meget varme klæder. Eet slogan hernede er "Red træerne - køb en possum eller spis een"

Vi fortsatte nordpå, klokken var cirka 16, regnen væltede ned, vores plan var at køre forbi Oamaru, og derefter at lægge kursen tværs over øen. Men vi kunne lige køre ind på havnen i Oamaru, vi havde læst, at der var mulighed for at se blå pingviner på havnekajen, og nogle gange helt inde i byen. Ved havnen ligger der et center for blå pingviner, og man forventede, at pingvinerne ville returnere til natten ca. kl. 20:30. Vores køleskab var igen næsten tomt, så vi kørte hen til et supermarked og købte ind til aftensmad, Vi holdt udenfor pingvincenteret og spiste vores madder. Flere biler kom til, aftenens pingvinforestilling så ud til at blive et tilløbsstykke.

Vi købte billet til forestillingen og fik strenge formaninger om, at fotografering var forbudt, det var mørkt, og pingvinernes øjne tåler ikke blitzlys. Der bliver brugt orange lys, som pingvinerne ikke kan opfatte, de tror stadig det er mørkt, men vi kunne se dem. Vi var vel sammen med 100 andre gæster. Vi fik anvist ståpladser, da alt var pladdervådt, og en pivende storm slog mod vores ansigter. Det kan nok være, at vi efterhånden havde mistet pippet, men det havde pingvinerne heldigvis ikke. Nærmest på klokkeslæt ankom pingvinerne til klippekysten. I meterhøje bølger blev de kastet ind mod land, men det lykkedes dem hurtigt at få fodfæste, og medens de første pudsede vinger og dun, kom flere til, og i grupper på 5-6 stykker gik de videre ind til deres redekasser. Et fantastisk syn, de blå pingviner er den mindste pingvintype (30 cm høje - vægt ca 1 kg). En enkelt af pingvinerne ville også se showet fra vores side, den forvildede sig ind på tribunen til stor glæde for de øvrige tilskuere.

Det var mørkt og sent, da vi kørte fra Oamaru. Vi valgte at køre ind i landet, måske en times tid, og så finde ly for natten. Jeg kørte, regnen var hurtigt aftagende, og anden trafik var der ikke meget af, så jeg fortsatte, lidt "ulydigt" måske, til Omarama flyvepladsen, hvor vi overnattede for en uge siden. Kl. 23:30 kørte vi ind til velkendte rammer, kobede strøm til bilen og fyldte lidt rødvin i glassene til en lille godnatdrink. Ingen filmfremvisning, ingen kortspil, - men på hovedet i seng, vi var trætte efter endnu en dag fuld af oplevelser og indtryk.

De kærligste hilsner

Kjesten, Flemming, Merete og Bent

